

RNDr. Alena Hájková

Koncem minulého roku oslavila významné životní jubileum RNDr. Alena Hájková, dlouholetá vedoucí Přírodovědného oddělení Muzea Beskyd ve Frýdku-Místku.

Jubilantka se narodila 19. října 1944 v Bohumíně. Po maturitě začala studovat biologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity J. E. Purkyně v Brně, kde se posléze specializovala na botaniku – obor, kterému zůstala věrná celou svoji pracovní kariéru. Podobně se jí stal pracovním osudem Vlastivědný ústav ve Frýdku-Místku, později Okresní vlastivědné muzeum s nynějším názvem Muzeum Beskyd Frýdek-Místek. Hned po nástupu do zaměstnání v roce 1968 se s nadšením pustila do budování botanického sbírkového fondu, který se za dobu jejího kurátorství do roku 2006 rozrostl na téměř 20 tisíc položek. Naprostá většina dokladového materiálu pochází z celé řady inventarizačních či jiných floristických průzkumů, které byly mnohdy prvními informacemi o zkoumaném území. Získané poznatky zhodnotila i publikačně – byla jednou z těch, kteří v muzeu založili tradici muzejní publikační činnosti a její jméno je v záhlaví vůbec prvního ročníku odborného periodika muzea *Práce a studie* z roku 1977. I v pozdějším období pod jejím redakčním vedením vyšlo několik čísel tohoto sborníku věnovaných přírodním vědám či jiné přírodovědné publikace, jak odborné tak popularizační.

S podobným elánem se spolu se svými kolegy pustila do budování první stálé expozice muzea – „Beskydy, příroda a lidé“, která byla otevřená v roce 1981 a která zahrnuje rozsáhlou přírodovědnou část, nadčasově koncipovanou s ohledem na biotopy. Své zkušenosti později zúročila i v roce 1995 jako hlavní garant při budování expozice „Údolím Čeladné“ v Památníku J. Kaluse v Čeladné.

Jako autorka je podepsána rovněž pod celou řadou výstav, které byly v muzeu i mimo něj realizovány – např. „Rostliny lesů“, „Jedovaté rostliny“, „Naše léčivé rostliny“, „Příroda pro život“, nebo byl botanický sbírkový materiál prezentován jako součást rozsáhlejších výstav („Lesy musí žít“, „Nej... ze sbírek Muzea Beskyd“). V roce 2004 byla koordinátorkou přírodovědné části úspěšné krajské výstavy „Poklady ze sbírek Moravskoslezského kraje“. I své spolupracovníky vedla k prezentaci sbírkového materiálu pro veřejnost. Dokázala se zapálit pro dobrou věc a svým nadšením i smyslem pro humor často dokázala strhnout i své spolupracovníky – a nejen to, dokázala projekt či akci dotáhnout i do úspěšného konce. I dnes je ochotna poradit a její návštěvy na přírodovědném oddělení jsou příjemným osvěžením.

Od samého začátku se zapojila i do práce Botanické sekce Asociace muzeí a galerií a Botanické sekce české společnosti botanické při ČSAV, čehož důkazem je organizování floristického kursu sekce v našem regionu v roce 1975. Později se jako vedoucí muzejního úseku podílela i na vytváření koncepce sbírkotvorné činnosti, dlouhá léta vedla velmi promyšleně a invenčně prezentační radu muzea, kde měla vždy na paměti funkci muzea jako instituce, která je mimo jiné i službou pro veřejnost.

Přejeme naší bývalé vedoucí přírodovědného oddělení a kolegyni a ještě mnoho spokojených let a děkujeme za obrovské množství práce pro Muzeum Beskyd a jeho přírodovědné oddělení.

Magdaléna ROHÁČOVÁ

Bibliografie RNDr. Aleny Hájkové:

- 1971: Chráněné stromy na nelesní půdě v okrese Frýdek-Místek. Vlastivědný ústav, Frýdek-Místek, 46 pp.
1974: Některé chráněné rostliny Lysé hory. Těšínsko, 1974(3): 19-22.
1977: Fytogeografická studie komplexu Lysé hory. Práce a studie (Frýdek-Místek), 1: 1-98.
1978: Chráněné rostliny Podbeskydské pahorkatiny a MS Beskyd. Pobeskydí, 1: 12-14.
1979: Prales Mionší. Edice Průvodce, OVM Frýdek-Místek, 16 pp.
1984: Příspěvek k vegetaci Státní přírodní rezervace Palkovické hůrky. Práce a studie (Frýdek-Místek), 5: 61-70.
1985: Inventarizační průzkum SPR Mazácký Grůnik. Práce a studie (Frýdek-Místek), 5: 69-82.
1987: Poznámky k výskytu některých ohrožených druhů v Beskydech a Podbeskydské pahorkatině. Časopis Slezského Muzea Opava (A), 36: 89-90.
1988: Inventarizační průzkumy beskydských rezervací. Těšínsko, 1988(3-4): 53-54.
1989: Vegetace SPR Čantoria (Slezské Beskydy). Časopis Slezského Muzea Opava (A), 38: 165-171.
1990: Botanické průzkumy ve státních přírodních rezervacích. Veronica, 4: 10-13.
1990: Chráněná území a evidované lokality Moravskoslezských Beskyd a Podbeskydské pahorkatiny. Památky a příroda, Praha, 10: 627-629.
1990: Vegetace SPR Mazák v komplexu Lysé hory. Práce a studie (Frýdek-Místek), 7: 23-30.
1992: Ekologický slovníček. Muzeum Beskyd, Frýdek-Místek, 29 pp.
1992: Nebezpečný plevel – bolševník velkolepý. Těšínsko, 1992(2): 31.
1993: Národní přírodní rezervace v okrese Frýdek-Místek. Těšínsko, 1993(2): 29-31.
1993: Příroda frýdecko-místeckého okresu (Vegetace). Těšínsko, 1993(1): 27-29.
1993: Výsledky inventarizačních průzkumů Přírodní rezervace Plenisko. Těšínsko, 1992(1): 24-27.
1994: Botanický průzkum navrhovaného Chráněného území Štěrkové náplavy Ostravice. Práce a studie (Frýdek-Místek), 8: 108-115.
1994: Chráněná území Moravskoslezských Beskyd. Práce a studie (Frýdek-Místek), 8: 179-192.
1995: Nejbohatší lokalita *Matteuccia struthiopteris* v Podbeskydské pahorkatině. Časopis Slezského Muzea Opava (A), 44: 217-218.
1996: Botanický průzkum Přírodní rezervace Rybníky. Práce a studie (Frýdek-Místek), 10: 3-12.
1996: Mokřady frýdecko-místeckého okresu. Těšínsko, 1996(2): 30-31.
1996: Rozšíření *Blechnum spicant* na severní Moravě a ve Slezsku. Práce a studie (Frýdek-Místek), 10: 16-23.
1996: Současné rozšíření bolševníku velkolepého v okrese Frýdek-Místek. Časopis Slezského Muzea Opava (A), 45: 55-58.
1997: Bolševník velkolepý – antropofyt nebezpečný pro naši krajinu. In: Sobotková V. (ed.): Sborník příspěvků z 5 konference Nadace Beskydy, Přírodovědecká fakulta Ostravské univerzity, pp. 81-84.
1999: Přírodovědné zajímavosti Třinecka. Těšínsko, 1999(3): 31-32.
2000: Dvě zajímavé přírodní památky v Podbeskydské pahorkatině (Rohovec, Pod hájenkou Kyčera). Těšínsko, 2000(1): 31-33.
2001: Hradní vrch Hukvaldy – přírodní památka. Vlastivědné listy (Opava), 27: 31-32.
2001: Některé zajímavé nálezy vyšších rostlin. Těšínsko, 2001(1): 25-26.
2001: Výsledky botanického průzkumu Přírodní památky Hradní vrch Hukvaldy (Podbeskydská pahorkatina). Práce a studie Muzea Beskyd, 11: 137-153.
2001: Zajímavé floristické nálezy. Práce a studie Muzea Beskyd, 11: 179-180.
2003: *Echinocystis lobata* (štětinec laločnatý) zplaňuje v Podbeskydské pahorkatině a Moravskoslezských Beskydech. Časopis Slezského Muzea Opava (A), 52: 180.
2003: Herbářová sbírka Muzea Beskyd. Práce a Studie Muzea Beskyd, 13: 231.
2003: Přírodní památka na svazích hradního vrchu. Těšínsko, 2003(2): 25-27.
2003: Výskyt klikvy bahenní (*Oxycoccus palustris*) v Moravskoslezských Beskydech. Práce a Studie Muzea Beskyd, 13: 209-212.

- 2005: Poznámky k výskytu jeleního jazyku celolistého (*Phyllitis scolopendrium*) v Podbeskydské pahorkatině. Práce a studie Muzea Beskyd (Přírodní Vědy), 15: 163-167.
- 2005: Tisy červené na Palkovických hůrkách (Podbeskydský bioregion). Těšínsko, 2: 25.
- 1970 : Hájková A. & Květ J.: Analysis of primary productivity in two types of inundated meadows. In: Productivity of terrestrial ecosystems production processes, Czechoslovak Academy of Sciences, Průhonice, Report N° 1 (1964-69), Praha.
- 1978: Skalický V., Hájková A., Neuschlová Š., Sedláčková M. & Švendová K. (eds.): Materiály ke květeně MS Beskyd, Podbeskydské pahorkatiny a okrajové části Ostravské pánve. Práce a studie (Frýdek-Místek), 3: 1-244.
- 2003: Hájková A., Prymusová Z. & Troszková M.: Rod *Polystichum* v herbářové dokumentaci severovýchodní Moravy a Slezska. Práce a studie Muzea Beskyd (Přírodní Vědy), 13: 189-208.
- 2003: Hájková A., Roháčová M. & Židková M.: Rys ostrovid (*Lynx lynx*) užitečný lesní predátor. Valašsko, 1: 36.
- 2005: Hájková A. & Holuša O.: Nová maloplošná zvláště chráněná území v Beskydském bioregionu (Česká republika). Práce a studie Muzea Beskyd (Přírodní Vědy), 15: 207-216.
- 2007: Hájková A. & Prymusová Z.: Příspěvek k rozšíření ostřice převislé (*Carex pendula*) na území severovýchodní Moravy a Slezska. Práce a Studie Muzea Beskyd (Přírodní Vědy), 19: 223-232.